

ПІДПРИЄМСТВО – ЄДИННИК ЧЕТВЕРТОЇ ГРУПИ ОТРИМАЛО ДИВІДЕНДИ: ЯК ЦЕ ВПЛИНЕ НА ЧАСТКУ СІЛЬГОСПВИРОБНИЦТВА?

Сільгосппідприємство володіє часткою у статутному фонді іншої юрособи. У листопаді 2021 року воно отримало від цієї особи дивіденди. Як це вплине на частку сільгоспвиробництва за поточний рік для реєстрації єдинником четвертої групи в 2022 році?

Це залежить від того, за яким саме методом підприємство, яке отримало дивіденди, відображає їх у бухобліку. Пояснимо докладніше.

Нагадаємо, платниками єдиного податку (далі – ЄП) четвертої групи серед юросіб можуть бути ті, у кого питома вага доходу, отриманого від реалізації сільгосппродукції власного виробництва та продуктів її перероблення за попередній податковий (звітний) рік, становить **не менше ніж 75 %** загальної суми доходу за цей же період (далі – частка сільгоспвиробництва) (пп. 14.1.194, пп. 4 п. 291.4 Податкового кодексу, далі – ПК).

Частка сільгоспвиробництва розраховується **за даними бухобліку**, тобто підсумовуються дані про суми отриманих доходів (як обчислити частку сільгоспвиробництва, див. у «БАЛАНС-АГРО», 2021, № 35, с. 4).

У бухобліку інвестора отримані дивіденди можуть обліковуватися одним із двох методів:

- або за методом участі в капіталі (так ведуть облік підприємства, які інвестували в асоційовані, дочірні або спільні підприємства);
- або за справедливою вартістю (усі інші інвестори).

тож, якщо інвестор веде облік:

- за методом участі в капіталі, то в разі отримання дивідендів у нього **не виникає дохід** – на суму дивідендів зменшується балансова вартість фінансової інвестиції. Нараховані емітентом дивіденди відображаються проведенням Дт **373** «Розрахунки за нарахованими дивідендами» – Кт **141** «Інвестиції пов'язаним сторонам за методом участі в капіталі»;
- за справедливою вартістю, тоді в інвестора виникає дохід у сумі нарахованих дивідендів. Ці дивіденди відображаються записом Дт **373** – Кт **731** «Дивіденди отримані». Причому дохід виникає у періоді, коли прийнято рішення про виплату дивідендів, а не в періоді, коли їх фактично отримано.

Фактичне отримання дивідендів відображається проведенням Дт **311** «Поточні рахунки в національній валюті» – Кт **373**.

Докладно про бухоблік дивідендів у інвестора див. на с. 11 цього номера.

Отже, **підсумуємо**. Якщо інвестор веде облік дивідендів:

- за методом участі в капіталі, то в цьому разі сума дивідендів не братиме участь у розрахунку частки сільгоспвиробництва, адже в кредит рахунка **79** «Фінансові результати» дивіденди не потрапляють (не збільшують дохід);
- за справедливою вартістю, тоді в нього виникає дохід на субрахунок **731**, який потім закривається у кредит субрахунка **792**. Нагадаємо,

кредитові обороти за субрахунками до рахунка **79** формують загальну суму доходу при розрахунку частки сільгоспвиробництва. Тож, оскільки дивіденди входять до загальної суми доходу та не є доходом від реалізації сільгосппродукції власного виробництва, вони, по суті, зменшують частку сільгоспвиробництва.

Проілюструємо це на прикладі.

Приклад

ТОВ «Агростар» (платник ЄП четвертої групи) є інвестором ТОВ «Обрій» і веде облік дивідендів за справедливою вартістю. Показники діяльності за 2021 рік у ТОВ «Агростар» такі:

- сума, отримана від реалізації сільгосппродукції власного виробництва, – 1 550 000 грн;
- сума нарахованих ТОВ «Обрій» дивідендів – 900 000 грн;
- загальна сума доходу – 2 450 000 грн (1 550 000 грн + 900 000 грн). Інших доходів у ТОВ «Агростар» не було.

Таким чином, частка сільгоспвиробництва за 2021 рік у ТОВ «Агростар» становить **63,27 %** (1 550 000 грн : 2 450 000 грн x 100).

Оскільки отримані дивіденди становлять понад 25 % загальної суми доходу, ТОВ «Агростар» не виконало цьогоріч умову про 75%-ву частку сільгоспвиробництва та наступного року втрачає право бути єдинником четвертої групи.